

Losse notities

Monumentenzorg in Enschede?

Jan Astrego

De 'gatenkaas-muur' van het Janninkcomplex.

Foto: Rein Knuiman

Na een periode van rigoureuze sloop van alles wat maar met de textiel te maken had, is in de jaren zeventig het besef gegroeid dat het van belang was ook in Enschede zichtbaar te houden wat deze industrie voor de stad heeft betekend. Particulieren namen het initiatief om ten minste één fabriek voor het nageslacht te behouden. Dat de markante Janninkfabriek daarvoor het meest in aanmerking kwam, was al snel duidelijk.

Na heel veel tegenwerking te hebben overwonnen, lukte het uiteindelijk om de spinnerij een nieuwe invulling te geven: een textielmuseum en woningen voor één- en tweepersoons huishoudens. In twee fasen overigens, want door een speling van het lot was het eigendom inmiddels in verschillende handen overgegaan.

De initiatiefnemers uit die tijd onderstreepten dat het complex meer inhield dan het beeldbepalende gebouw alleen. Wat was het gebouw zonder de markante schoorsteen of de karakteristieke muur langs de Haaksbergerstraat, waarachter toen nog de sheds van de weverij verborgen lagen. En was het in dit kader ook niet interessant om het blokje afdakswoningen aan de Cromhoffsbleekweg te betrekken bij dit wat nu een stedenbouwkundig ensemble genoemd wordt? De schoorsteen restaureren lukte. Het blokje afdakswoningen werd echter gesloopt omdat er een weinig verheffend industrieparkje moest verrijzen. De weverij brandde af en werd gedeeltelijk vervangen door een kleurloos bedrijfspand.

Wat resteerde was de muur. En de muur alleen, want erachter bleef de grond braak. En dat was jammer. Dus toen het bedrijfspand werd verkocht aan een autodealer ging dat stuk grond mee. En achter een dichte muur kunnen geen auto's worden verkocht. Op oude foto's was te zien dat er ooit ramen in hadden gezeten. Het leek een aanvaardbaar idee.

Maar de uitvoering is bedroevend. Wat er nu aan onbegrijpelijk metselwerk is blijven staan, heeft niets meer van de monumentale kracht van het oorspronkelijke straatbeeld. Het is onbegrijpelijk dat Monumentenzorg en Welstand hiermee akkoord hebben kunnen gaan. Geen goed voorbeeld van monumentenzorg in Enschede.